

TESTFÜGGŐSÉG

Amikor Antal Hajnal a műtőasztalra feküdt, hogy nőiessége utolsó kínjától is megfosszák, eszébe jutott apja, akit köldöktől ágyépig felvágtak, hogy beleiből rákos daganatot távolítsanak el. Vágását élete végéig gondosan titkolta, a beavatkozásról, az azt követő kemoterápiáról, fájdalmairól soha nem beszélt. Mikor évek múlva, halála után megmosták, és ráadták ünneplőruháját, Antal Hajnal szemérmesen másfelé tekintett, hadd maradjon az örökletben is apja titka a hosszú forradás.

Vérségi köteléknél több is kötötte őket össze: lánya hasán szintén volt vágás, egy perforált vakbélgyulladás örök emléke, tizenöt éves korából. Apja az életét mentette meg, amikor jajgatásával mit sem törődve kirángatta a kisváros nyomorúságos kórházából, tette fel a lassan döcögő vonatra, és vitte a fővárosi katonakórházba, ahol egykori ezredének főorvosa azonnal megműtötte. A rutinnak számító beavatkozás Antal Hajnalnál órákig tartott, olyannyira beszennyezte gyomorüregét az átlukadt vakbél. „Így is kérdéses, egyáltalán életben marad-e”, gyújtott cigarettára a karakán főorvos a műtét után a hideg irodában, és töltött az apa poharába erős szilvapálinkát, amit az egyetlen húzással eltüntetett, pedig soha nem élt az alkohol élvezetével. Míg leánya a kórházban eszméletlenül feküdt, addig a főorvossal a fővárosi bordélyházakat járta, tetemes összegeket költött örömlányokra, dohányra, pálinkára.

Amikor Antal Hajnal magához tért, első szavaival apját kérte magához, aki magatehetetlen részegen feküdt a főorvos irodájában. Két ápoló B-vitamin injekcióval állította talpra, majd hóna alá nyúltak, így sikerült elvergődnie lánya ágyához, ahol szólni sem bírt, csak a könnyei folytak szakadatlanul. Antal Hajnal úgy megrémült sírni sohasem látott apjától, hogy erős nyugtató kellett idegei egyensúlyának helyreállításához. Miután mindketőtük kábasága feloszlott a kórház steril, fehérén foszforeszkáló fényében, felfogták, mi is történt az elmúlt napokban: apja a lányát kapta vissza, de örökre elvesztette erkölcsi ártatlanságát, lánya az életét kapta vissza, de láthatta apja gyengeségét, ami egy életre különös, megmagyarázhatatlan rettegéssel töltötte el, ráadásul ezt a rettegést ki sem mutathatta.

Karácsonykor, néhány héttel a műtét után, már apja szülőfalujában a templom főoltára előtt szavalta a szent verseket, csengő, bársonyos hangját

megkönnyezte a gyülekezet, és Antal Hajnal érezte, miközben a szavak elhagyják a száját, az addig érzett rettegés mellé gyűlölet is társul, amiért fájdalomai ellenére az oltár elé kényszerítette, mintegy prédául dobta a tömegnek, hogy katarzist, kizökkenést biztosítson számukra, alig néhány percre. Akkor még nem tudta, amit később olyan jól megértett, hogy az a kevés idő olykor egy egész életre erőt, megkönnyebbülést nyújthat, akkor is, ha úgy hat a testre és lélekre egyaránt, mint egy erős függőséggel megátkozott kábítószerezésre a sokáig várt heroinos tudófé.

Amikor elmúlt a karácsony, és az új év készült bekapogni az öreg szülői házba, melynek belső szobájában apja értelmetlennek látott tüzet rakni, ezért lányát arra kényszerítette, hogy vele aludjon a forró konyhában vetett szűk ágyban, Antal Hajnal olyat tett, amit még soha. Bibliáját a kezében tartva mondta, hiányzik az anyja és a nővére, ezért visszamenne a kisvárosba, egyébként is úgy illene, hogy a két ünnep közül az egyiket velük töltsse. Apja megtántorodott, leült az asztal mellé, savanyú káposztát, kenyeret és túrót húzott maga elé, bicskát vett elő, komótosan felszeletelte, a szájához vitte a falatokat, úgy válaszolt lányának: „Menj, ha így látod jónak.” Antal Hajnal bőröndbe pakolta kevés ruháját, néhány könyvét, búcsút vett az apjától, aki pénzt nyomott a kezébe, hogy vonatjegyet tudjon vásárolni, majd elfordult tőle. Így indult a vasúti megálló felé (a falunak nem volt állomása, de még peronja sem), felszállt a személyvonatra, megkezdte az anyyira nem távoli, de a vonaton sokáig tartó utazását másik családjához.

A hideg szerelvénnyel egy öregasszonnyal szemben kapott helyet, aki krémessel kínálta, majd elmondta, a lányához utazik, sikerült pénzzé tennie minden ingóságát, hátralévő napjait az unokája nevelésének szenteli. „Egyedül van”, ingatta a fejét, és Antal Hajnal nem értette, unokája vagy a lánya van egyedül, de krémessel teli szájjal szégyellt kérdéseket feltenni. Később az öregasszony elmesélte, veje fura balesetben lelte halálát, autóját összetörve találták az úttesten, de mintha láthatatlan falba ütközött volna, más autónak nyoma sem volt, sem törmelék, sem festéknyom nem maradt a roncson, csak ő repült ki a szélvédőn, zúzta szét testét az úttesten. „Legalább nem szenvedett”, törölgette könnyeit az öregasszony, mire Antal Hajnal elővette a Bibliáját, s ajánlotta, imádkozzanak. Az öregasszony lehunyta szemét, összekulcsolta a kezét, úgy hallgatta, ahogy a lány passzusokat olvas föl a szentírásból. A hosszú ideig tartó, már-már szertartásnak minősülő felolvasás alatt több utas mozgolódni kezdett, végül az egyikük ingerülten szól, hogy karácsony már elmúlt, hagyja abba az igehirdetést. Antal Hajnal ijedten tette el a Bibliát, ekkor látta, hogy az öregasszony elbóbiskolt.

Amikor leszállt a szerelvényről a hidegtől valósággal recsegő városban, kétségek rohanták meg. Anyja új házasságában a két nővér nem találta meg a helyét, annak ellenére, hogy a frigy már több mint tíz éve megkötöttet, és a hivatalos okmányon kívül egy közös fiúgyermek is bizonyította létét, akit Antal Hajnal a rajongásig szeretett. A helytalálás hiányának több oka is volt. Elsősorban nevelő-, mostohaapja súlyos alkoholizmusa és az ebből fakadó kiszámíthatatlansága. Nem ritkán emelte öklét a két lányra, verte őket véresre, akkor is, ha anyjuk otthon tartózkodott; ha védeni próbálta gyermekeit, őt sem kímélte. Másodsorban a családi szegényszálak nagyfokú összekuszálódása volt az ok; ember legyen a talpán, aki megfelelően elemzi, kibontja, rendbe rakja. A régen történt válás után előfordult, hogy hol az apa, hol az anya küldte el, illetve lopta vissza a gyerekeket. Antal Hajnal élénken emlékezett, amikor alig ötéves korában egy idegen ragadta meg a kezét, vitte apja szülőfalujába, ahol az apja kifizette a gyerekrablót, mit sem törődve a traumával, amit a lányának okozott. Valahányszor anyját kérdezte a válás okairól, az látszólag közönyösen rántotta meg a vállát, s mondta, apja túlságosan féltékeny volt, az is előfordult, hogy néhány napos szolgálati útra ment, de valójában a szomszédos házból leste, mit tesz a felesége. Válásukat követően az anya kénytelen volt elköltözni, a maradi faluban nem tűrték a házasságtörőket (sajátos helyhasználattal így nevezték az elváltakat, mert „amit tehát az Isten egybekötött, ember azt el ne válassza”), ezért az asszonyt gyakran megfenyegették. Vette a két gyermeket, a válásból megmaradt kevéske pénzéből lakást bérelt a városban, majd szövönőnek állt. A gyárban ismerkedett meg második, autószerelő férjével. Hamar terhes maradt tőle, ami akkoriban ugyancsak nagy szegénynek számított, amit csupán egy frigy keretei között lehetett úgy-ahogy feloldozni. Világos bírósági határozat hiánya miatt ekkor kezdődött meg a gyerekek ide-oda lopása; apjuk kitűnően értett a végleges határozat létrehozásának megakadályozásához. Mivel erdészmérnök volt, néhány jól irányzott rakomány fa mindig felmentést hozott számára a rendőrségen, bíróságon.

„Szólhattál volna, hogy sikerült a műtét”, ölelte meg az anyja, amikor kékre fagyott kezével idegesen bekopogott a ház utcára nyíló ajtaján. „Apa nem engedett telefonhoz”, tette le bőröndjét a kis előszobában, húzta le bakancsát, kuporodott a tűzhely mellé. Anyja meleg húslevessel kínálta. „A többiek a dombon szánkóznak”, mondta közben. „Ha kedved van, menj utánuk.” „Inkább lefeküdnék, hogy átmelegedjek”, mosolygott Antal Hajnal. Evés után kicsomagolta bőröndjét, pizsamát öltött, bibliájával az ágyba bújt. Néhány perc olvasás után hullámokban tört rá a zokogás.

*

Amikor érettségi előtt néhány héttel nevelőapja úgy elverte, hogy a mentők mellé a rendőrséget is ki kellett hívni, nem emelt vádat, inkább a néhány napos kórházi kezelés után iskolája bentlakásába költözött, hogy tanulhasson, és vizsgáit letehesse. Orráról a kötést az első szóbeli vizsga előtti napon vették le, arccsontjai még sajogtak, fájdalomcsillapítóval vészelte át a beszéd nehézségeit. A kollégiumból apjához költözött, aki megígérte, hogy egyetemi tanulmányai alatt végig támogatja, feltéve, ha mindenben engedelmessékedik neki. Csak a sikeres egyetemi felvételi után tudta meg, apja néhány éve megvédte erdészeti doktorátusát, azt meg soha, hogy néhány barátjával a városba utazott, ahol kilesték a hazatérő nevelőapját, autóba tuszkolták, és egy elhagyott épületben úgy megverték, hogy majdnem belehalt a sérüléseibe. „Doktorból erdőpásztor”, kacagott Antal Hajnal, mire apja mosolygott, hogy ez fordítva is igaz, de hadd lássuk, árvából lehet-e közigazdász. Lánya sírva szaladt be a házba. „Ezt juttatta nekünk a sors”, ment utána az apja, „töröld le a könnyeidet, készíts vacsorát”.

Egyetemi éve alatt Antal Hajnal hármassal élt: egyet az egyetemnek, egyet az egyháznak, egyet az apjának. Tilos volt férfiakkal ismerkednie, bisztrókba, bulikba mennie, de még színházba is, a szünidőt apja házában töltötte, ahol tanult, a ház körül segédkezett, a mezőn dolgozott, vagy az egyház rendezvényein vett részt. Anyjával csak az évente megszervezésre kerülő zarándokút alatt találkozott; megölelték egymást, anyja pénzt dugott a zsebébe, amit Antal Hajnal riadtan adott vissza, hogy „költse inkább anyuka Lacikára, csak apuka meg ne tudja”. Nővérét gyakrabban látta, ő orvosi egyetemet végzett, szintén az apa támogatásával, féltestvérével nem tartotta a kapcsolatot, nővére látta el hírekkel, csempészett fényképeket, hogy lássa, miként növekedik.

Amikor megszerezte közigazdász oklevelét, néhány hónapot apja házában töltött, hogy eldöntse, világi életet folytasson, vagy egyházi útra lépve apáca legyen. „Unokát akarok”, könyörgött az apja, „nővérednek aligha születik gyereke az orvosi miatt, mert mire befejezi, jócskán benne lesz a korban, talán férjet sem talál magának”. Antal Hajnal félelemmel vegyes iszonyattal nézte az apját. Végül ismerősök révén sikerült könyvelői állást találnia egy bankban, és visszaköltözött a városba. Alighanem életének legboldogabb időszaka következett, féltestvére minden reggel meglátogatta, együtt kávéztak, beszélgettek, olykor sírva vagy nevetve emlegették gyerekkoruk emlékeit, azt azonban egyikük sem ismerte be, hogy túlzott közelségüknek nem a szeretet, hanem a fájdalom az igazi alapja. Gyakran mentek a városhoz közel lévő templomba, mely arról volt híres, hogy nagy veszedelem

esetén a Szűz Anya szobra könnyezik; legutóbb az első világháború alatt dokumentálták az egyik esetet. Antal Hajnalnak úgy tűnt, hogy a kovácsoltvas kerítés védelmébe helyezett szobor ragyogó fényben fürdik. Mikor ezt Lacinak is elmondta, az kinevette. „Fadarab a vasak mögött”, vonta meg a vállát.

Néhány hónappal a letelepedése után, korához képest fiatalos kinézetű férfi udvarlását fogadta el, az sem zavarta különösebben, hogy felesége és három gyermeke volt; az sem tűnt föl neki, hogy naponta többször megmosta nemi szervét egy fertőtlenítőfolyadékkal, melyet kizárólag orvosi tanácsra lett volna szabad használnia. Az évekig tartó kapcsolat alatt a férfi belső ügyeibe is beavatta: építkezési céget vezetett, amely a helyi korrupciós politikások miatt folyamatosan a csőd szélén volt, ennek könyvelését vette át Antal Hajnal, minden ellenszolgáltatás nélkül. Szeretője azzal fejezte ki háláját, hogy jutányos áron szerzett neki lakást, melyet Antal Hajnal banki állása miatt kedvezményes kölcsönrel vásárolt meg. A lakásavatón nevelőapja mindenki előtt ünnepélyesen bocsánatot kért tőle, majd poharát a jövőre emelte. „Nincs sok hátra neki, súlyos májcirózisa van, nem is tud róla”, súgta lánya fülébe az anyja mosogatás közben. Azonban az alkoholtól teljesen elbutult férfi több mint tíz évig húzta, mely idő alatt Antal Hajnal anyjának két agyvérzése is volt. Egyik éppen akkor érte utol, amikor férje utlegelni kezdte, mert elkésett a vacsorával, a másik néhány óra múlva, hogy kitudódott, lánya családossal kavar évek óta. Mindkettőből szerencsésen felgyógyult. Lányát módszeres alaposággal verte el, és megígértette vele, hogy abbahagyja a kapcsolatot. Jókora: néhány hónapra szakításuk után a férfi holttestét a közeli erdő egyik fáján lógva találták meg. Öngyilkosság, írta a helyi sajtó, holott az egész város tudta, hogy egy helyi kiskirály végzett vele.

Amikor Antal Hajnal féltestvére csalódott egy kapcsolatában, elkezdett sportot űzni abból, hogy hány nőt tud megfektetni. Antal Hajnal kezdetben aggódva nézte a fiú hódításait, később irigykedve, végül döbbenetesen vette észre magán a féltékenységek jeleit, melyek csak erősödtek, amikor Lacinak egy idősebb nővel komoly kapcsolata lett. Lakást akartak vásárolni, Antal Hajnalhoz fordultak segítségért, aki szigorúan mutatott rá, hogy jövedelmük nem fedezi a kölcsön költségeit. Laci olyannyira megharagudott a nyilvánvaló rosszindulatért, hogy soha többé nem kereste Antal Hajnal társaságát, telefonhívásaira, üzeneteire sem válaszolt. A pár végül elfogadta a nő szüleinek meghívását, elköltöztek egy távoli városba, ahonnan évente látogattak haza. Antal Hajnal ekkorra sikeresen elhallgattatta magában a félté-

kenységet, igaz, feloldani soha nem tudta, gyakran előfordult, hogy álmaiban szeretkezett a féltestvérel; ilyenkor verejtékben úszva, összevissza verő szívvel ébredt, és nem mert visszaaludni. Testvére hiánya elől a hitbe menekült, ekkoriban érte az első elragadtatás, a Szűzanya temploma előtti parkban, ahol vasárnaponként ült fehér ruhában, Bibliájával a kezében. A magához térés utáni pillanatban már tudta, annak idején rossz utat választott. Tülvilági mosollyal háritotta el a segítséget ajánló embereket, feltápászkodott, leporolta magát, és hazafelé indult. Útközben meghatározhatatlan zsongás járta át testét, lelkét, mintha valami vagy valaki párbeszédet folytatott volna létének minden egyes molekulájával, melynek nem értelme, hanem érzése volt, ráadásul igen hasonlatos az orgazmushoz, amit eddig még nem élt meg.

Egyre több elragadtatásban volt része. Olykor úgy érezte, a felindultságtól, fájdalomtól szétrobban a feje. Ágya előtt feküdt, vizes lepedőt húzott magára, hogy lehűtse parázsló testét, később ijedten fedezte fel, állapotára a maszturbálás a legjobb gyógyír. Hármias büntudata volt, egyrészt szégyellte a féltestvére iránt érzett, magának soha be nem vallott szerelmet, másrészt szégyellte, hogy csak önkielégítéssel, a végre megtapasztalt orgazmussal tud véget vetni az elragadtatás állapotának, legfőképpen pedig az gyötörte, hogy annak idején nem Isten útját választotta. A hónapokig tartó megpróbáltatások alatt lesoványodott, neurotikussá vált, az sem volt rá jó hatással, hogy nővére, immár rezidens orvosként, hozzá költözött. Antal Hajnalnak alig sikerült elrejtene előle ezeket az állapotokat, nővére óvatos, tétova kérdéseire azt válaszolta, megviseli munkája a bankban, féltestvérenek elköltözése, a családi élet rendezetlensége. „Legfőképpen egy gyerek hiányzik az életemből”, tette hozzá mosolyogva. Nővére hallgatott. Képtelen volt elmondani hűgának, hogy az egyetemi támogatásért cserébe az apjuk azt kérte tőle, menjen hozzá egy falubeli férfihez, szüljön mihamarabb gyermeket.

Amikor Antal Hajnal egy céges rendezvényen, az új év előtt alig néhány nappal megtudta, hogy leépítések miatt rövidesen megszüntetik a munkaviszonyát, színlelt jókedvvel táncolta át az éjszakát, flörtölt egyik-másik munkatársával. Banki állásának elvesztése arra kényszerítette, hogy külföldön keressen munkát.

Valójában nővére bízta a lakását, és elmenekült.

*

Az első hetekben London zsongása, sokszínúsége mérhetetlen szorongással töltötte el. A nagyobb tereket, parkokat, ahol sok ember fordult meg, elkerülte. Szorongását fokozta, amikor szexuális másságukat nyíltan felvállaló személyekkel, keletiekkel, feketékkel stb. találkozott. Már azon gondolkodott, hazaköltözik, amikor idősebb, keresztény házaspárral ismerkedett meg. Meglehetősen hamar szoros kapcsolatba kerültek, rendszeresen együtt vacsoráztak, utána tanulmányozták a Bibliát; Antal Hajnal olyan melegséget érzett, amit még soha, ami sok ember számára teljesen természetes volt. Néhány hónap elteltével beszámolt a házaspárnak elragadtatásairól, azok sokatmondó pillantást vetettek egymásra, s mielőtt Antal Hajnal észbe kapott volna, már tuszkolták is be egy klinikán komputertomográfias vizsgálatra. Az eredmény negatív lett.

Amikor pszichiáteri kivizsgálást javasoltak, Antal Hajnal gyomra görcsbe rándult, és megszakította kapcsolatát a házaspárral. Meg Londonnal is, sikerült egy jóval kisebb városban munkahelyet találnia egy táplálékkiegészítőket forgalmazó üzletben. Jótékony rutin alakult ki az életében, anyagi problémái is megoldódni látszottak. Évek teltek el. Kevés emberrel tartott kapcsolatot, főként miután egy alkoholista barátnője majdnem mindkettőjüket megölte egy autóbaleset során, haza soha nem látogatott, telefonon tartotta a kapcsolatot családjával. Táplálékkiegészítőkkal tömte magát, olvasott, templomba, munkába járt, esténként kissé félve húzta meg magát bérelt szobájában, hogy indiai szomszédjait még véletlenül se zavarja.

Aztán jött a hír, hogy nővére férjhez ment az apja által választott férfihez, és rövidesen teherbe is esett. Antal Hajnalt olyan izgalom lepte meg, mint még soha. Hamarosan megszületett a gyerek. Antal Hajnal tüstént hazautazott, a szülészeti koraszülötti osztályára orvosi köpenyben surrant be, hogy pillantást vethessen unokaöccsére. Mikor visszautazott Angliába, elképesztő magány taglózta le. Mielőtt észbe kapott volna, társkereső oldalakra iratkozott. Hamar rájött, az ott található férfiak többsége csupán kalandot szeretne, amire ő, elsősorban vallásos okokból, másodsorban a nemi betegségektől való irtózása miatt, képtelen volt. Ekkoriban hozta meg a döntést, hogy rövidesen hazaköltözik, hiszen a lakáskölcsön nagyobb részét sikeresen törlesztette, orvos nővérének pedig szüksége volt valakire a gyerek mellé, mert férje, akit Antal Hajnal alig bírta elviselni, szintén külföldön dolgozott, ők is lakásra gyűjtöttek. Mikor aztán egy társkereső oldalon egy szülővárosához közel lakó férfival kezdett beszélni, és akivel, úgy tűnt, nagyon talált a szó, és az is a hazajövetelre biztatta, sokat nem tétovázott, becsomagolta a holmiját, és hazaköltözött. A férfi a repülőtéren várta.

Amikor az első találkozás megtörtént, Antal Hajnal úgy érezte, az izgalmától szétreped a szíve. A férfi nem sokat teketóriázott, megölelte a lányt, elvette hatalmas bőröndjét, megfogta a kezét, úgy mentek az autójához. Végigbeszélték a hazafelé vezető utat, mely alatt Antal Hajnal titkon elhatározta, mindent megtesz, hogy nőies oldalát kidomborítsa. Bár a férfi egyáltalán nem volt vallásos, ez nem zavarta, annál jobban lenyűgözte érzékenysége a különféle művészetek iránt, határozottsága és szarkasztikus humora.

Ösztrogén tartalmú kenőcsöket kezdett használni, sok szóját evett, hogy kis melleit nagyobbá varázsolja; a férfi szavaiból úgy vette ki, az a dús kebleket kedveli. Visszatért az a régi szokása, hogy hüvelyét fertőtlenítőfolyadékkal mossa, tette ezt naponta vagy minden nemi aktus után. Az ösztrogén lassan megváltoztatta viselkedését, hangulata csapongóvá vált, néha depresszió gyötörte, máskor úgy érezte, képtelen betelni a világ szépségével, a férfi gitározásával, Istennel, a Bibliával, legfőképpen az étkezési zavarokkal küszködő unokaöccsével. Kiszámíthatatlansága lassan szétbontotta a kapcsolatukat, ehhez a családja is hozzájárult; a férfi már az első napokban észrevette, hogy a tekintélyelvűség és neurózis jellemző minden egyes családtagra, ezért elhatározta, fokozatosan kivonja Antal Hajnalt ebből a környezetből, melyre leginkább a Stockholm-szindróma megnevezés talált. Döbbenet látta, amint a negyvenhez közeli Antal Hajnalt édesapja este kilenckor telefonon hívja, és ráparancsol, tüstént menjen haza, mert ilyenkor a tisztességes nők otthon tartózkodnak; amikor Antal Hajnal nővére leveséből mért neki egy tányérral, amit jóízűen el is fogyasztott, és utána mentek vásárolni, mire leérték a lépcsőkön, a nővér az anyjával beszélt telefonon, olyan hangosan sírva-jajgatva, hogy visszhangzott a tömbházak között, panaszkolta, nem bírja tovább az áldatlan helyzetet, most is megeszi a levesét, pedig nincs ideje főzni. A férfi elképedve és szégyenkezve fordult Antal Hajnalhoz, aki megrántotta vállát, és a legnagyobb természetességgel ennyit mondott: „ő ilyen”. Majd hozzátette: „nehéz gyerekkora volt”. „És ez mit jelent?”, kérdezte a férfi, mert sejteni kezdte, hogy az Antal családban a nehézségek teljesen mást jelentenek. „Kár erre vesztegetni a szót, ami volt, az volt, édes”, válaszolta a lány, és egy kék dobozos tejet tett a kosárba, mert unokaöccse kizárólag azt fogyasztotta.

Amikor a férfi arra is rájött, hogy Antal Hajnal valójában szerelmet érzett féltestvére iránt, mi több, ez az érzés megoldatlan maradt, hogy mellei azért érzékenyek, mert csak úgy dönti magába az ösztrogént, és ezért száraz a hüvelye is, melyet ráadásul erős fertőtlenítőfolyadékkal mos, hogy a lány elvárja, számolja föl a közeli városban lévő üzletét, és költözzön hozzá, mi-

után nővére és annak férje végre-valahára elköltöznek a lakásából, melynek fenntartásához semmivel sem járultak hozzá, mikor megismerte az alkoholtól megrokkant mostohaapát, majd a magánytól megkergült édesapát is, hideg számításokkal megszakította Antal Hajnallal a kapcsolatot. Addigra már amúgy is túl sokat veszekedtek, túl sokszor látta abban az ijesztő, elragadtatott állapotban, melynek a vége általában heves szeretkezés lett, túl sokszor találta a templom melletti parkban fehér ruhájában, Bibliájával a kezében, ahogy a fűvön térdelt. „Pszichológushoz kellene menned”, mondta a férfi, mire Antal Hajnal arcul ütötte. A kormányon ülő férfit akkora meglepetésként érte a pofon, hogy az autó leszaladt az úttestről. Szerencsére éppen egy mezőt szelt át az út, így bajuk nem esett. „Te megütöttél”, nézett a férfi Antal Hajnalra. Percekig csak ezt tudta ismételni: „te megütöttél”. „Nagy vagy, kibírod”, vetette oda nyersen Antal Hajnal. A férfi visszatolatott az úttestre, szótlánul a lány otthona felé vette az irányt. „Hová mégy?”, kérdezte Antal Hajnal. „Hazaviszlek”, válaszolta a férfi. „Megígérted, hogy elviszel az apámhoz”, hökkent meg a lány. Éppen karácsonykor történt, a csomagtartó tele volt a családnak szánt ajándékokkal. „Az otthonod közelebb van”, mondta a férfi. Látta, hogy Antal Hajnal újabb pofonra emeli a kezét. Megállította az autót. „Ha megütsz, eltöröm a karod”, mondta. Alighogy kimondta a szavakat, mély szégyenérzet töltötte el, melyet képtelen volt kimutatni. A mintegy negyvenperces út alatt egy szó sem hangzott el.

„Legalább édesanyámékhoz vigyél”, szölt Antal Hajnal, amikor a városba értek, de a férfi hajthatatlan volt, erre ismét arcul ütötte. Az félrehúzott, megállította az autót, kiszállt, az ajándékokat a járdára tette, majd kérte a lányt, hogy szálljon ki. Antal Hajnal az autó oldalához kuporodott, és olyan jajveszékelésben tört ki, ami még inkább megijesztette a férfit. Visszaült az autóba, és Antal Hajnal soha többé nem látta.

*

Amikor Antal Hajnal a műtőasztalra feküdt, hogy nőiessége utolsó kínjától is megfosszák, eszébe jutott apja vágása, amelyről az soha nem beszélt. „Talán kellett volna”, szaladt át nyugtatókkal tömött elméjén, miközben az altatóorvos különféle folyadékokat fecskendezett az ereibe, „akkor nem akasztja fel magát”. Még eszébe jutott féltestvére, akit soha többé nem látott, és egyetlen üzenetére sem válaszolt; utolsó gondolata a nővére volt, aki esztét veszttette, amikor kisfia alig hatévesen az alultápláltság miatt meghalt, és ekkor Antal Hajnal örökre elveszítette a hitét.

Az első daganat a mellében keletkezett, eltávolítása után kemoterápia következett. Hatalmas fájdalmai csillapítására morfiumot szedett. Hónapok múlva újabb vizsgálatok következtek, fény derült cisztákkal és daganatokkal teli méhére. Antal Hajnal megkönnyebbült sóhajjal feküdt be ismét a kórház onkológia osztályára, ahol vizsgálatok sokaságán esett át.

Amikor ereiben szétáradtak az altatáshoz használt szerek, csendes örömmel adta át magát a kezdeti kábulatnak, majd úgy hagyta el a világot, mint ha nem is élt volna.